Læreplan i reiseliv og språk

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 24. mars 2021 etter delegasjon i brev av 13. september 2013 fra Kunnskapsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Gjelder fra 01.08.2021

Gjelder til 31.12.2024

utgått

Om fagene

Fagenes relevans og sentrale verdier

Reiseliv og språk handler om å forstå reiseliv nasjonalt og globalt. Faget skal gi elevene innsikt i sammenhenger mellom turistenes individuelle valg, bedriftenes valg og samfunnets krav og forventninger. Reiseliv og språk skal bidra til at elevene får bevissthet rundt reiselivets ansvar og muligheter for å bidra til bærekraftige samfunn - en kompetanse som er viktig både i et samfunnsperspektiv og i reiselivsbransjen/arbeidslivet.

Alle fag skal bidra til å realisere verdigrunnlaget for opplæringen. Reiseliv og språk skal bidra til elevenes identitetsutvikling og respekt for kulturelt mangfold ved at de får kunnskap om og reflekterer over ulike kulturer og verdiene de representerer. Gjennom refleksjon om reiselivsnæringens påvirkning på lokalbefolkning, urfolk og minoriteter fremmes etisk bevissthet. Bærekraftig utvikling fremmes gjennom arbeid med bærekraftprinsippene i faget og bevissthet rundt hvordan man bruker og ivaretar ressurser. Faget skal stimulere elevenes kreativitet og skaperglede gjennom både teoretiske tilnærminger og praktiske aktiviteter der dialog og samarbeid står sentralt.

Kjerneelementer

Kulturkunnskap og kommunikasjon

Kjerneelementet kulturkunnskap og kommunikasjon handler om innsikt i og forståelse av egen og andres kultur og kulturuttrykk. Det handler også om å kjenne til ulike kommunikasjonsformer og -strategier for å samhandle med ulike aktører i reiselivet.

Opplevelsesproduksjon

Kjerneelementet opplevelsesproduksjon handler om hvordan opplevelser skapes, formidles og kommersialiseres innenfor reiselivsbransjen. Kjerneelementet innebærer også å forstå hvordan opplevelser inngår som en sentral del av utviklingen av reiselivsprodukter og destinasjoner.

Etikk, samfunnsansvar og verdiskapning

Kjerneelementet etikk, samfunnsansvar og verdiskapning handler om ansvaret aktører i reiselivsbransjen har som følge av at reiselivsaktiviteter påvirker samfunn og miljø. Det handler også om de sosiale, økonomiske, kulturelle og miljømessige dimensjonene ved verdiskapning i reiselivsbransjen. Det handler videre om hvordan regelverk, kunnskaper, kapital og arbeidskraft kan brukes til å skape aktiviteter som både er

Utgått

bærekraftige og bidrar til verdiskaping. Bevisste holdninger til etiske problemstillinger som kan oppstå i arbeid med reiseliv inngår også.

Tverrfaglige temaer

Demokrati og medborgerskap

I reiseliv og språk handler det tverrfaglige temaet demokrati og medborgerskap om å delta i mellommenneskelige relasjoner som skaper respekt for andres kultur og livssituasjon som en viktig demokratisk forutsetning. Det innebærer også å forstå sammenhengen mellom ulike reiselivsaktørers rettigheter og plikter i et demokratisk samfunn.

Bærekraftig utvikling

I reiseliv og språk handler det tverrfaglige temaet bærekraftig utvikling om bevissthet om hvordan beslutninger og aktiviteter i reiselivssammenhenger påvirker samfunnet sosialt, økonomisk og miljømessig. Det innebærer å vurdere hvordan reiselivsutvikling kan bidra til ansvarlig bruk av fellesgoder og naturressurser.

Grunnleggende ferdigheter

Muntlige ferdigheter

Muntlige ferdigheter i reiseliv og språk innebærer å kommunisere muntlig i ulike sammenhenger og på tvers av kulturer. Videre innebærer det å lytte og uttrykke seg, utvikle meninger, drøfte problemstillinger og tilpasse språket til formål og mottaker. Utvikling av muntlige ferdigheter i reiseliv og språk innebærer også å forstå og drøfte forskjellige emner og problemstillinger for å tilegne seg fagkunnskap.

Å kunne skrive

Å kunne skrive i reiseliv og språk innebærer å skape tekster i ulike sjangre og som formidler synspunkter og kunnskap. Det innebærer å bruke fagbegrep i forbindelse med å skrive om reiselivsrelaterte emner og å bruke kilder på en kritisk måte som lar seg etterprøve.

Å kunne lese

Å kunne lese i reiseliv og språk innebærer å bruke ulike lesestrategier for å innhente, tolke, velge ut og bruke skriftlig informasjon. Det betyr også å holde seg orientert om reiselivsfaglige temaer gjennom medier, faglitteratur og andre kilder.

Utgått

Å kunne regne

Å kunne regne i reiseliv og språk innebærer å hente inn, bearbeide, analysere og vurdere tallmateriale og å bruke dette i ulike sammenhenger. Det innebærer også å utføre beregninger og hente informasjon fra tabeller og diagrammer.

Digitale ferdigheter

Digitale ferdigheter i reiseliv og språk innebærer å innhente informasjon, utarbeide presentasjoner, kommunisere og samarbeide digitalt i ulike medier. Det innebærer også å følge regler og normer for nettbasert kommunikasjon, utøve kildekritikk, vise digital dømmekraft og vurdere etiske spørsmål knyttet til personvern og opphavsrett.

Kompetansemål og vurdering

Kompetansemål og vurdering reiseliv og språk 1

Kompetansemål etter reiseliv og språk 1

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- kartlegge reiselivet på ulike destinasjoner ved hjelp av elementene i det helhetlige reiselivsproduktet
- bruke markedsføringsverktøy og markedsdata for å utforske reiselivsprodukter og markeder
- bruke norsk eller samisk og engelsk i samhandling med aktører i reiselivsnæringen og reflektere over hvordan tilpasse kommunikasjonen til ulike grupper
- beskrive normer, verdier og tradisjoner i norsk kultur, samisk kultur og andre kulturer, og vurdere hvordan dette påvirker kommunikasjon og samhandling
- planlegge reiser og presentere informasjon tilrettelagt for ulike målgrupper
- beskrive og bruke nasjonale og internasjonale merke- og verneordninger i reiselivsfaglige sammenhenger
- drøfte betydningen av samarbeid mellom ulike profesjonelle aktører i reiselivet og reiselivets omgivelser
- planlegge og gjennomføre muntlig guiding og lede ulike typer reiselivsaktivitet
- drøfte betydningen av reiselivsvirksomheters interne og eksterne arbeidsbetingelser
- drøfte reiselivsmedarbeidernes betydning og ansvar i møte og samhandling med lokale, nasjonale og internasjonale gjester

Utgått

- utforske og beskrive prinsipper for bærekraftig reiseliv og hvordan disse kan brukes i utviklingen av opplevelser
- utforske og presentere reiselivsprodukter med utgangspunkt i norsk og samisk kultur

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse i reiseliv og språk 1. Elevene viser og utvikler kompetanse i faget når de bruker faglige metoder, teorier og modeller i kommunikasjon, utforskende arbeid med og refleksjon over ulike emner og problemstillinger, muntlig og skriftlig. Videre viser og utvikler elevene kompetanse når de arbeider med reiseliv nasjonalt og globalt og med sammenhenger mellom turistenes individuelle valg, bedriftenes valg og samfunnets krav og forventninger.

Læreren skal legge til rette for elevmedvirkning og stimulere til lærelyst gjennom varierte arbeidsmåter og ved å la elevene utforske og finne svar på faglige spørsmål og problemstillinger. Læreren skal være i dialog med elevene om utviklingen deres i reiseliv og språk 1, og elevene skal få mulighet til å prøve seg fram. Med utgangspunkt i kompetansen elevene viser, skal de få mulighet til å sette ord på hva de opplever at de får til, og reflektere over egen faglig utvikling. Læreren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at elevene kan bruke veiledningen for å videreutvikle kompetansen sin i faget.

Standpunktvurdering

Standpunktkarakteren skal være uttrykk for den samlede kompetansen eleven har ved avslutningen av opplæringen etter reiseliv og språk 1. Læreren skal planlegge og legge til rette for at eleven får vist kompetansen sin på varierte måter som inkluderer forståelse, refleksjon og kritisk tenkning, i ulike sammenhenger. Læreren skal sette karakter i reiseliv og språk 1 basert på kompetansen eleven har vist ved å formidle innsikt i ulike emner, sammenhenger og problemstillinger i faget og ved å bruke faglige metoder, modeller og teorier til å belyse dem.

Kompetansemål og vurdering reiseliv og språk 2

Kompetansemål etter reiseliv og språk 2

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- reflektere over organisasjonens, ledelsens og personalets rolle i utviklingen av reiselivsprodukter
- presentere aktuelle hendelser og analysere mulige konsekvenser disse har for reiselivet

Utgått

- drøfte hvordan verdiskaping i reiselivet påvirker samfunnet på mikro- og makronivå
- drøfte hvordan bærekraftprinsipper kan brukes i utvikling av destinasjoner
- drøfte hvordan reiselivsvirksomheters ulike interne og eksterne arbeidsbetingelser påvirker deres strategiske valg innenfor markedsføring
- drøfte verdien av og bruke kulturkunnskap i ulike reiselivssammenhenger
- analysere og vurdere hvordan globalisering, bærekraftig utvikling og andre aktuelle utviklingstrekk påvirker reiselivsnæringen
- vurdere destinasjoners konkurransefortrinn
- gjøre rede for nasjonale og internasjonale reisemotiver, reisemønstre og reisetrender før og nå og drøfte hvordan disse påvirkes av utviklingstrekk i samfunnet
- vurdere hva som kjennetegner innovative og bærekraftige reiselivsprodukter

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse i reiseliv og språk 2. Elevene viser og utvikler kompetanse i faget når de bruker faglige metoder, teorier og modeller i kommunikasjon, utforskende arbeid med og refleksjon over ulike emner og problemstillinger, muntlig og skriftlig. Videre viser og utvikler elevene kompetanse i faget når de arbeider med reiseliv nasjonalt og globalt og med sammenhenger mellom turistenes individuelle valg, bedriftenes valg og samfunnets krav og forventninger.

Læreren skal legge til rette for elevmedvirkning og stimulere til lærelyst gjennom varierte arbeidsmåter og ved å la elevene utforske og finne svar på faglige spørsmål og problemstillinger. Læreren skal være i dialog med elevene om utviklingen deres i reiseliv og språk 2, og elevene skal få mulighet til å prøve seg fram. Med utgangspunkt i kompetansen elevene viser, skal de få mulighet til å sette ord på hva de opplever at de får til, og reflektere over egen faglig utvikling. Læreren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at elevene kan bruke veiledningen for å videreutvikle kompetansen sin i faget.

Standpunktvurdering

Standpunktkarakteren skal være uttrykk for den samlede kompetansen eleven har ved avslutningen av opplæringen etter reiseliv og språk 2. Læreren skal planlegge og legge til rette for at eleven får vist kompetansen sin på varierte måter som inkluderer forståelse, refleksjon og kritisk tenkning, i ulike sammenhenger. Læreren skal sette karakter i reiseliv og språk 2 basert på kompetansen eleven har vist ved å formidle innsikt i ulike emner,

sammenhenger og problemstillinger i faget og ved å bruke faglige metoder, modeller og teorier til å belyse dem.

Vurderingsordning

Standpunktvurdering

Reiseliv og språk 1: Eleven skal ha én standpunktkarakter.
Reiseliv og språk 2: Eleven skal ha én standpunktkarakter.

Eksamen for elever

Reiseliv og språk 1: Eleven kan trekkes ut til en muntlig eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
Reiseliv og språk 2: Eleven kan trekkes ut til en skriftlig eksamen eller en muntlig eksamen. Skriftlig eksamen blir utarbeidet og sensurert sentral. Eksamen har forberedelsedel. Muntlig eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

Eksamen for privatister

Reiseliv og språk 1: Privatisten skal opp til en muntlig eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Fylkeskommunen avgjør om privatister skal få forberedelsedel ved lokalt gitt eksamen.
Reiseliv og språk 2: Privatisten skal opp til en skriftlig eksamen og en muntlig eksamen. Skriftlig eksamen blir utarbeidet og sensurert sentralt. Muntlig eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Fylkeskommunen avgjør om privatister skal få forberedelsedel ved lokalt gitt eksamen.

Utgått